

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli den 17 Febr. 1880, kl. 1 e. m.

Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring i 22 kap. 3 § Ärfdabalken och 4 kap. 8 § Jordabalken.

22 kap. 3 § Ärfdabalken lyder för närvarande sålunda:

“Ej må förmyndare bortsälja omyndiga barns jord och fasta gods, utan i nöd och trångmål; ej heller dem skifta, utan till barnens nytta, och tage närmaste fränders råd, och Domarens samtycke, till det köp eller skifte, som i Jordabalken sägs.”

samt 4 kap. 8 § Jordabalken:

“Tränger förmyndare, att sälja något af de omyndigas fasta arf, till deras föda och nödiga uppfostring; vise inför Domaren rätta nöd, och då Domaren der öfver hört nästa fränder, som i Riket äro, och han till det köp samtycke gifvit, samt laga stånd sedan derå kommit, vare det köp fritt för deras klander, då de myndige blifva.”

Uti en af Andra Kammaren till Lag-Utskottet hänvisad motion af Herr *Ludv. Torpadie*, N:o 3, anføres nu, att det uti nämnda lagrum innefattade förbud för förmyndare att bortsälja omyndigs fastighet utan “i nöd och trångmål” eller, såsom det på senare stället heter, “rätt nöd” vore en qvarlefva från den tid, då fast egendoms bibehållande inom familjen var en herskande grundsats, hvilken fått sitt uttryck ej blott i nämnda lagrum, än äfven i dem, som innefattade föreskriften om bordsrätten, m. m. Vår lagstiftning hade numera frånträdt sagda princip; och då det icke torde kunna bestridas, att fall rätt ofta förekomme, då den omyndiges verkliga intresse kräfde försäljning af hans fastighet, äfven om

Bih. till Riksd. Prot. 1880. 7 Saml. 3 Häft.

icke nöd och trångmål vore för handen, syntes omförmälda stadganden icke längre böra bibehållas samt myndlingens bästa utan tvifvel blifva tillräckligt tillgodosedt, om bestämmelserna angående fränders hörande före samt domarens tillstånd till försäljningen bibehölles. Motionären föreslår derföre, det Riksdagen ville för sin del besluta, att nedan nämnda lagrum skola erhålla följande förändrade lydelse:

22 kap. 3 § Ärfdabalken:

“Ej må förmyndare bortsälja eller skifta omyndiga barns jord och fasta gods, utan till barnens nytta, och tage närmaste fränders råd och domarens samtycke till det köp eller skifte, som i Jordabalken sägs.”

4 kap. 8 § Jordabalken:

“Nu vill förmyndare sälja något af de omyndigas fasta arf; söke då domaren och vise sina skäl dertill. Då domaren deröfver hört nästa fränder, som i riket äro, och han till det köp samtycke gifvit samt lagfart sedan derå beviljats, vare det köp fritt för deras klander, då de myndiga blifva.”

Visserligen torde de nu till ändring ifrågasatta lagrum, åtminstone på senare tider, i allmänhet så tillämpats, att, derest närmaste fränder tillstyrkt försäljningen samt rätten funnit den samma för myndlingen fördelaktig, rätten till försäljningen samtyckt, hvadan olägenhet af lagrummens nuvarande lydelse icke uppstått, men, när nu emellertid fråga om ändring i de samma väckts, finner Utskottet i denna deras tillämpning ett ytterligare skäl att förorda motionärens förslag.

Utskottet får derföre, på detta och de af motionären anförda skäl, samt under erinran, att Utskottet ur 4 kap. 8 § Jordabalken uteslutit såsom derstädes öfverflödigt bestämmelsen, att lagfart skall å fånget vara beviljad, derest köpet skall vara fritt från de forne myndlingarnes klander, vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville för sin del besluta följande förändrade lydelse af

22 kap. 3 § Ärfdabalken:

Ej må förmyndare bortsälja eller skifta omyndige barns jord och fasta gods, utan till barnens nytta, och tage närmaste fränders råd och domarens samtycke till det köp eller skifte, som i Jordabalken sägs. och

4 kap. 8 § Jordabalken:

Nu vill förmyndare sälja något af de omyndiges fasta arf; söke då domaren och vise sina skäl dertill. Då domaren

deröfver hört nästa fränder, som i riket äro, och han till det köp samtycke gifvit, vare köpet fritt från deras klander, då de myndige blifva.

Stockholm den 17 Februari 1880.

På Lag-Utskottets vägnar:

G. Lagerstråle.

Reservationer:

af Herrar *Lagerstråle, Thomasson, Friherre Hamilton, Lothigius, Grefve Mörner, Samzelius* och *Magnus Jonsson.*
